

برخورد اول با «دکتر الکساندر یاکوفلف»^۱، مرد پشت سر گورباچف، در سال ۱۹۹۱ بود، در دوره‌ای که در آن مشغول بررسی پروژه‌های مشترک با گروه روسی برای توسعه شبکه قطار سریع‌السیر در اسرائیل بودم. در این فعالیت‌ها با وزیر سابق اقتصاد، زنده‌یاد ییتزاک موداعی همراهی شدم که در همان زمان به عنوان تاجر خصوصی کار می‌کرد و او مرا نزد یاکوفلف برد.

الکساندر یاکوفلف نقش تعیین‌کننده‌ای را در تدوین و طراحی پرسترویکا و گلاسنوست ایفا کرد، دو سنگ بنای بنیادی در سیاست‌هایی که در نهایت منجر به فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و ایجاد کشورهای مشترک‌المنافع شدند.

یاکوفلف در پست‌های کلیدی در روزهای حکومت خروشچف و برنژف خدمت کرد اما وقتی که علیه ملی‌گرای روسی خروج کرد، برای «آرام شدن» به عنوان سفیر شوروی به کانادا فرستاده شد و ده سال آنجا ماند. با بازگشتش به کشور به میخائیل گورباچف

«امید و شکست» **خاطر ات سال‌ها فعالیت اطلاعاتی – امنیتی یعقوب نیم‌رودی برای اسرائیل –۸۴**

مردی پشت سر گورباچف

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

چندین بار برابیم آشکار شد که روابط

نخست‌وزیر، یاکوفلف را به عنوان میهمانم به اسرائیل دعوت کردم. این جا با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، وزیر خارجه و دوستان بسیاری از میان مهاجرین روسی ملاقات کرد. در طی ملاقات و در ادامه ارتباطات قبلی‌مان درباره

بود که در یکی از ملاقات‌های بعدی در روسیه مرا با یوگنی ولبخوف آشنا کرد، که بعدها با او به بررسی عمیق موضوع آب‌شیرین‌کن آلمانی وارد شدم.

پاورقی

Research@kayhan.ir

الکساندر یاکوفلف، مشاوره‌ها و جایگاهش سرمایه سودمند و مهمی در هر اقدام جدید اقتصادی قابل توجه در سراسر شوروی سابق هستند. یاکوفلف از جایگاه خاصی در کشورش بهره‌مند بود. به عنوان کسی که از نردبان حزب کمونیستی بالا رفته و از اندیشمندان عصر جدید در حیات شوروی سابق و اجرای آن بود، آشنایی بی‌واسطه و عمیقی با همه فرآیندهای سیاسی داشت که پس از فروپاشی شکل گرفت. وقتی که فهمیدم او کتابی درباره

این روند می‌نویسد تصمیم گرفتم این کتاب را برای خواننده اسرائیلی هم بیاوریم. در سال ۱۹۹۶ نسخه عبری کتاب الکساندر یاکوفلف در کتابخانه «معاریو» منتشر شد: «تغییر شکل در روسیه: از اتحاد جماهیر شوروی به اتحادیه کشورهای مستقل».

ضمناً یاکوفلف در کتابش به آنچه که او «ویروس ضد یهود – شرم صدها ساله» می‌نامد اشاره می‌کند که به سرزمینش آسیب زده و باعث تباهی مغزهای یهودیانی که از آنجا مهاجرت کرده‌اند، شده است. اما تهدید بزرگ‌تر برای روسیه کنونی از نظر او احیای احتمالی بولشویسم و کمونیسم است – تهدید واقعی برای تغییر شکل و برای روسیه دموکراتیک. طبق گفته‌های او، خطر چنین احیای پنهان شده‌ای، ناامیدی شهروندان با توجه به وضعیت اقتصادی‌شان و به خصوص مشکلات روانشناختی انسان‌هایی است که سال‌های بسیاری عادت کرده‌اند تا داخل یک چارچوب دیکته شده زندگی کنند، به خاطر مدینه فاضله‌ای که هرگز تحقق نخواهد یافت و اکنون هم هنوز این چارچوب وجود دارد. با این وجود یاکوفلف به خوش‌بینی درخشانی درباره آینده روسیه پس از تغییر شکل بی می‌برد، برای ما که از بیرون نظاره‌گر یکی از حیاتی‌ترین فرایندها در قرن بیستم بودیم چیزی باقی نمی‌ماند به جز اینکه تمام مقیاس مناسب را به گفته‌های الکساندر یاکوفلف نسبت بدهیم و امیدوار باشیم که آرمان تغییر شکل در صحنه واقعیت محقق شود و یادوام باشد.

۱- م: «الکساندر یاکوفلف» (۱۹۲۳-۲۰۰۵) سیاستمدار سرشناس شوروی سابق و سپس روسیه بود. او در تمام دهه ۸۰ میلادی عضو دفتر سیاسی و دبیرخانه حزب کمونیست اتحاد جماهیر شوروی بود. یاکولوف یکی از شخصیت‌های نزدیک به یاکوفلف بود. (آخرین رئیس‌جمهور اتحاد جماهیر شوروی) به حساب می‌آمد و از او به عنوان طراح برنامه‌های اصلاح‌طلبانه گورباچف موسوم به «گلاسنوست» (فضای باز) و «پرسترویکا» (بازسازی) یاد می‌کنند که در نهایت منجر به فروپاشی شوروی و تشکیل فدراسیون روسیه شد.

علامه محمدتقی مصباح یزدی

انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن – ۱۸

راهکارهای حفظ و تداوم انقلاب اسلامی

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،

رشوه‌خواری و اموری از این قبیل متوسل

اخوت، اموال موجود، میان تمام افراد، اعم از

غنی و فقیر، تقسیم می‌گردید. این رابطه تا

آن حد پیش رفت که هرگاه یکی از آنان در

آستانه مرگ بود، وصیت می‌کرد که اموال او را

در اختیار دیگری قرار دهند. این رابطه عاطفی

و برادرانه، روح همکاری را در میان مسلمانان

تقویت کرد و سبب گردید تا آن دشمنی‌ها و

کدورت‌ها، که از دیرباز بین مردم ایجاد شده

بود، رخت برینند.^۲

۶. **جنون ثروت، مقام و شهوت**

آنان که در پی اجابت خواهش‌های نفس

خویش‌شدن، یا به دنبال مال و ثروت حرام

خواهند رفت و به اخلاص از اموال بیت‌المال،